

Ekonomická olympiáda

Vzorový test - školní kolo 2019/2020

1. Ekonomie je věda, která se zabývá:

- a) strukturou jádra atomu
- b) patologickými jevy ve společnosti
- c) pouze penězi
- d) optimální alokací vzácných zdrojů mezi alternativní užití
- e) sledovaností komerčních televizí a rádií

2. Neviditelná ruka trhu Adama Smithe znamená:

- a) že se jedinec snaží použít svůj kapitál tak, aby produkt jeho výroby měl co největší hodnotu. I když tím sleduje jen svůj vlastní zisk, zvyšuje i důchod celé společnosti, což neměl primárně v úmyslu
- b) že každý člověk je veden do zaměstnání a poskytování takových statků ostatním, pro které má největší předpoklady, přičemž jeho motivací je blaho ostatních na úkor vlastního zájmu
- c) plíživý růst zdanění ze strany státu
- d) pomalý růst bohatství nejbohatší třídy na úkor dělníků
- e) postupné vyčerpávání přírodních zdrojů, které pozoroval Smith za kapitalismu

3. J.M.Keynes se proslavil knihou

- a) Kapitalismus a svoboda
 - b) Kapitál
 - c) Zásady ekonomie
 - d) Výroba zboží pomocí zboží
 - e) Obecná teorie zaměstnanosti, úroku a peněz
-

4. Pan Novotný snížil na měsíc červen cenu svých jablek, avšak objem jablíček prodaných se nezvýšil. Jeho kamarád Pepa je ekonom a správně mu vysvětluje, že nižší cena sice podpoří prodeje, ale tento efekt byl plně v červnu kompenzován posunem poptávky po jablkách kvůli:

- a) růstu ceny hrušek pana Kopeckého
- b) poklesu důchodu spotřebitelů
- c) neúrodě jablek v Chile
- d) poklesu DPH na pohonné hmoty
- e) poklesu ceny listového těsta

5. Regulace nájemného ze strany státu pod jeho tržní cenou povede na konkurenčním trhu k:

- a) přebytku bytů na trhu nájemního bydlení
- b) nedostatku bytů na trhu nájemního bydlení
- c) růstu zisků majitelů bytů
- d) zničení černého trhu nájemního bydlení
- e) motivaci výstavby nových bytů ze strany soukromých developerů

6. Starosta Janoušek ve své vesnici dovolil pouze svému bratrovi prodávat pečivo. Ekonomové pak takovou tržní strukturu nazývají

- a) oligopol
 - b) monopson
 - c) monopol
 - d) oligopson
 - e) duopol
-

7. Pekař v místní vesnici zjišťuje, že cena jeho pečiva na trhu vzrostla. Pokud je jeho cílem maximalizace zisku, pak by měl

- a) snížit objem výroby a najmout nové zaměstnance
- b) zvýšit objem výroby a propustit část zaměstnanců
- c) snížit objem výroby a propustit část zaměstnanců
- d) ponechat výrobu i zaměstnanost beze změny
- e) zvýšit objem výroby a najmout nové zaměstnance

8. Pan Novák má velký strach z raketového útoku sousední země a snaží se přesvědčit ostatní obyvatele k tomu, aby také přispěli k jeho plánu na vybudování protiraketového deštníku. Tento se nakonec podaří postavit a financovat, avšak po několika letech se najdou mnozí, kteří odmítají financovat jeho běžný provoz. Dle ekonomie se jedná o typický

- a) soukromý statek, který se vyznačuje vylučitelností ze spotřeby
- b) soukromý statek, který se vyznačuje nevylučitelností ze spotřeby
- c) veřejný statek, který se vyznačuje nevylučitelností ze spotřeby
- d) veřejný statek, který se vyznačuje vylučitelností ze spotřeby
- e) volný statek, který se vyznačuje nevylučitelností ze spotřeby

9. V pohádkové zemi existuje následující výrobní struktura. Pan kníže pěstuje na svých polích pšenici a prodává jí mlynáři Máchalovi za 100 zlatých. Ten svou mouku prodává panu rádcovi za 250 zlatých a ten nakonec ze svých pekáren dodává pečivo na trh za 700 zlatých. HDP tohoto knížectví bude:

- a) 700
 - b) 1050
 - c) 950
 - d) 800
 - e) 350
-

10. Ekonomická vyspělost zemí se nejčastěji měří pomocí

- a) množství peněz v oběhu
- b) množství peněz na hlavu
- c) měnového kurzu
- d) HDP na hlavu
- e) míry nezaměstnanosti

11. Čím větší je objem peněz v ekonomice, tím zpravidla

- a) nižší jsou ceny
- b) nižší je zemědělská produkce oproti průmyslu
- c) vyšší jsou ceny
- d) vyšší je reálná úroková míra
- e) vyšší jsou reálné mzdy

12. Typ nezaměstnanosti, která souvisí s časem hledání pracovníka a vhodného pracovního místa, se nazývá

- a) strukturální
- b) cyklická
- c) nedobrovolná
- d) frikční
- e) fiktivní

13. Oslabení měny v systému fixního kurzu nazývají ekonomové

- a) depreciací
 - b) apreciací
 - c) devalvací
 - d) revalvací
 - e) inflací
-

14. Velikost vládního dluhu České republiky ke konci roku 2017 byl přibližně

- a) 1 800 000 000 000 (1,8 bilionu) korun
- b) 180 000 000 000 (180 miliard) korun
- c) 1 800 000 000 000 000 (1,8 biliardy) korun
- d) 18 000 000 000 (18 miliard) korun
- e) 0

15. Která z následujících zemí má nejvyšší veřejný dluh ve vztahu k HDP?

- a) USA
- b) Japonsko
- c) Česká republika
- d) Estonsko
- e) Francie

16. Česká republika jako jedna ze zemí EU ...(doplňte) samostatně zvýšit cla na dovážené zboží

- a) může, pokud to schválí Evropská komise
- b) nemůže
- c) může, pokud to schválí český parlament
- d) může, pokud to schválí česká vláda
- e) může, pokud to schválí český prezident

17. Hlavní funkcí obchodních (komerčních) bank je

- a) spravovat vklady státu a poskytovat úvěry vládě
 - b) tisknout peníze
 - c) stahovat peníze z oběhu
 - d) přijímat vklady od obyvatelstva a poskytovat úvěry podnikům
 - e) poskytovat rozvojovou pomoc do zahraničí
-

18. Jaký je princip progresivního zdanění?

- a) daň nezávisí na výši příjmů daňového poplatníka, každý poplatník platí pevnou částku
- b) daňový poplatník s vysokým i nízkým příjmem platí stejný podíl svého příjmu
- c) daňový poplatník s vysokým příjmem platí menší podíl svého příjmu než poplatník s nízkým příjmem díky progresivně rostoucím odpočtům na vyživované děti
- d) nikdo neplatí žádné daně
- e) daňový poplatník s vysokým příjmem platí větší podíl svého příjmu než poplatník s nízkým příjmem

19. Největší část příjmů státního rozpočtu v České republice představuje

- a) tisk peněz
- b) ražebné
- c) daně
- d) pokuty
- e) úroky z prodlení

20. Představte si, že jste na spořicí účet uložil(a) 200 Kč a garantovaná úroková sazba je 2 % ročně. Na tento spořicí účet už jste nevložil(a) žádné další peníze, ani jste z něj žádné peníze nevybral(a). Neuvažujte daně ani poplatky. Kolik bude na tomto spořicím účtu na konci prvního roku poté, co bude připsán úrok?

- a) 220 Kč
 - b) 140 Kč
 - c) 202 Kč
 - d) 204 Kč
 - e) 200 Kč
-

21. Která z následujících nabídek má nejnižší úrokovou míru (například na roční bázi)?

- a) Banka Vám nabízí půjčit si 40 000 korun a po dobu pěti let splácet každý rok 12 000 korun. Na konci tím bude dluh umořen
- b) Banka Vám nabízí půjčit si 40 000 korun a po dobu pěti let splácet každý měsíc 1 500 korun. Na konci tím bude dluh umořen.
- c) Banka Vám nabízí půjčit si 40 000 korun s roční úrokovou sazbou 30 %
- d) Banka Vám nabízí půjčit si 40 000 korun s měsíční úrokovou sazbou 3%
- e) Banka Vám nabízí půjčit si 40 000 korun s denní úrokovou sazbou 1%

22. Investice s vysokým výnosem obvykle znamená vysoké riziko.

- a) Není to pravda.
- b) Je to pravda.
- c) Byla by to pravda pouze tehdy, kdyby vám tuto investici nabízela nebankovní instituce.
- d) Není to pravda tehdy, kdyby vám tuto investici nabízela bankovní instituce.
- e) Byla by to pravda pouze v recesi.

23. Máte hypoteční úvěr na 2 500 000 Kč, dobu splácení 30 let, fixace 5 let, RPSN 5 %. Co se stane s výší měsíční splátky, jestliže se doba splácení sníží na 20 let?

- a) měsíční splátka se sníží
- b) měsíční splátka se zvýší
- c) měsíční splátka se nezmění
- d) měsíční splátka se sníží pouze pro nezaměstnané
- e) měsíční splátka se sníží pouze pro zaměstnané

24. Pan Novák uzavřel rizikové životní pojištění, za které měsíčně platí 1000 Kč. Pokud během pojistné doby zemře, jeho manželce pojišťovna vyplatí částku 200 000 Kč. Tato vyplacená částka se označuje jako:

- a) pojistné
 - b) úrok
 - c) pojistné plnění
 - d) pokuta
 - e) pojistka ušlého zisku
-

25. Když si uložíte v bance peníze za 1 % za rok a za stejnou dobu vzrostou ceny o 2 %, pak je reálná úroková míra

- a) 0 %
 - b) 1 %
 - c) 3 %
 - d) -1 %
 - e) 2 %
-